№ 90.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 11 NOVEMBER.

Frankrijk.

PARIJS, den 8sten November.

De officiële Fransche *Moniteur* van heden deelt een stuk mede, waaruit blijkt dat het Fransche gouvernement waarschijnlijk zal afzien van verdere pogingen om zijne kolonien van vrije arbeiders te voorzien door de landverhuizing van Afrikanen. Het is een door den Keizer aan den Prins *Napoleon*, als minister van kolonien gerigt schrijven, hetwelk het volgende inhoudt: »Ik zou onze vriendschapsbetrekking met Portugal niet aan het gevaar van eene breuk hebben blootgesteld, zoo het niet mijne innige overtuiging ware dat Frankrijk in het geschil met dat land het regt aan zijne zijde had. Maar aangaande het beginsel der aanwerving van zwarte arbeiders zijn mijne denkbeelden verre van gevestigd. Zoo de op Afrika's kust aangeworven arbeiders niet de vrije beschikking over hunnen persoon hebben, zoo de aanwerving vermomde slavenhandel is, dan begeer ik ze niet, welke voordeelen daarvan ook mogten te verwachten zijn; voor niets ter wereld zou ik bescherming willen verleenen aan eenige onderneming die met den vooruitgang der menschelijkheid en der beschaving in strijd zou zijn. Ik noodig u alzoo uit om te onderzoeken wat in deze zaak waarheid is. Ik geloof dat de vrije arbeid der Indische koelies in onze kolonien met voordeel die diensten zou kunnen doen, welke er van de zwarten van Afrika's kust verwacht werden. Onlangs zijn dienaangaande onderhandelingen met Engeland aangeknoopt; treed met den minister van buitenlandsche zaken in overleg, om die te doen hervatten."

— De lijkwagen, welke gediend heeft om het stoffelijk overschot van *Napoleon I* op St. Helena naar de grafstede te brengen, is door het Engelsche gouvernement aan Frankrijk geschonken en den [illegible] dezer te Parijs aangekomen. Bij deze gelegenheid hield de Prins *Napoleon* eene aanspraak, en zeide: »In naam van Z. M. den Keizer neem ik het hem door de Koningin van Engeland gezonden overblijfsel van groote waarde aan. Ik neem het aan als een blijk van haren wensch om het grievende aandenken aan St. Helena uit te wisschen, als een onderpand van de vriendschap welke de twee Souvereinen vereenigt, en van het bondgenootschap hetwelk tusschen de twee volken bestaat. Moge dit bondgenootschap voor het geluk der menschheid duurzaam zijn! Moge het voor de toekomst even groote uitwerkselen medebrengen als het reeds heeft te weeg gebragt!" enz.

— De Prins *Jerôme Napoleon*, 's Keizers oom, is de eerste die te Parijs zijnen naam geplaatst heeft op de lijst der personen welke aandeelen in de onderneming der kanalisatie van Suez begeeren.

— De kazerne op den hoek van de straat der Faubourg-du-Temple en des boulevard Saint-Martin is thans geheel volbouwd. Dat groote gebouw kan 3500 man huisvesten.

— Door verschillende bladen wordt dezer dagen weder het plan ter sprake gebragt, om van Regeringswege voorraadschuren van granen te doen aanleggen.

— Door den heer *Nadar* is gisteren zijne voorgenomen luchtreis ondernomen, met een photografie-toestel in den ballon, met doel om in het luchtruim photografische afbeeldingen van Parijs te maken. De uitslag dezer onderneming is nog niet bekend.

— De Spaansche troepen, welke met de Fransche krijgsmagt een expeditie tegen Cochin-China zouden ondernemen, zijn, naar een berigt van het Parijsche blad *le Pays*, den 27sten Augustus jl. van Manilla scheep gegaan en gestevend naar de Huonang-eilanden, omstreeks 60 mijlen van de kust van Tonking gelegen, alwaar de voor de expeditie bestemde krijgsmagt zich van onderscheiden zijden vereenigen zou. Naar hetgeen verder door het aangehaalde blad wordt gemeld, bestaan die Spaansche troepen grootendeels uit inlanders van de Philippijnsche eilanden, die vrijwillig dienst genomen hebben, en zijn daarbij eenige troepen van de Koninklijke Spaansche legermagt gevoegd, namelijk twee bataillons jagers te voet benevens een korps kavallerie en een korps onbereden artillerie. Even voor hun vertrek hebben al die troepen eene plegtige mis, die in de open lucht door pater *Cainza*, den opper-aalmoezenier der expeditie, gevierd werd, bijgewoond, ten einde den zegen des hemels in te roepen voor eene onderneming die (zoo zegt *le Pays*) door de beschaving, door de godsdienst en door het volkenregt werd gevorderd en welke dit dien hoofde door geheel Europa met belangstelling wordt gadegeslagen.

Duitschland.

FRANKFORT, den 7den November.

De ministeriele Berlijnsche *Zeit* van 4 November behelst het volgende:

»Het staatsministerie heeft heden morgen de mededeeling ontvangen, dat Z. H. de Vorst van Hohenzollern met de vorming van een nieuw ministerie belast is geworden. Tot dat hetzelve tot stand gekomen is zullen de tegenwoordige ministers de loopende zaken waarnemen.

»Naar wij vernemen is de minister *von der Heydt* bij herhaling uitgenoodigd geworden om deel van het nieuwe ministerie uit te maken en zich daaromtrent met den Vorst van Hohenzollern in verband te stellen. Hij heeft echter geweigerd aan deze uitnoodiging gehoor te geven en zijn verzoek om ontslag weder in te trekken. Ook de minister van justitie *Simons*, die uitgenoodigd was om zijne portefeuille in het nieuwe ministerie te behouden, heeft zijn verzoek om ontslag niet ingetrokken.

»Omtrent de zamenstelling van het nieuwe ministerie vernemen wij het volgende. Genoemd worden: de Vorst van Hohenzollern als voorzitter en *von Auerswald* als lid van het staatsministerie, beiden zonder portefeuille; *von Bethmann Hollweg* voor de kerkelijke aangelegenheden en het onderwijs; *Flottwell* voor binnenlandsche zaken; graaf *von Pückler*, voor landbouw; *von Bonin* voor koophandel; *von Schleinitz* voor buitenlandsche zaken, en generaal *von Bonin* voor oorlog. Ten aanzien van het departement van financien loopen de opgaven uiteen; volgens de eene zou *von Patow*, volgens de andere de president der Zeehandelmaatschappij *Camphausen* daarmede belast worden."

— In Pruissen is volgens latere berigten het nieuwe ministerie tot stand gekomen. Het officiële blad van [illegible] behelst dienaangaande onderscheiden bekendmakingen, te weten het schrijven, waarbij de Prins Regent aan den Vorst van Hohenzollern opdraagt hem een voorstel tot vorming van een nieuw ministerie te doen, het proces-verbaal der beëediging van genoemden Vorst als voorzitter van het staatsministerie, en het besluit van den Regent waarbij benoemd worden:

de heer *Flotwell* definitief tot minister van binnenlandsche zaken;

de gewezen opperpresident *von Auerswald* tot lid van het staatsministerie;

de geheimraad vrijheer *von Schleinitz* tot minister van buitenlandsche zaken;

de generaal *von Bonin* tot minister van oorlog;

de geheime legatieraad vrijheer *von Patow* tot minister van financien;

de regeringspresident graaf *von Pückler* tot minister voor de zaken van den landbouw;

de opperregeringsraad *von Bethmann Hollweg* tot minister van onderwijs en eeredienst;

terwijl tevens de vorige ministers van koophandel en van justitie, de heeren *von der Heydt* en *Simons*, en die betrekkingen bevestigd worden.

Uit de wijze, waarop het ontslag der overige leden van het vorige kabinet vermeld wordt, blijkt niet dat zij hetzelve gevraagd hebben.

De nieuw benoemde Staats-minister *von Auerswald* is ruim 63 jaren oud, trad in 1812 bij het 1ste regement zwarte huzaren in dienst en maakte de veldtogten tegen Rusland en Frankrijk mede. In 1820 als ritmeester uit de krijgsdienst getreden, leefde hij eenigen tijd ambteloos op zijne goederen in Oost-Pruissen, trad daarna in de burgerlijke dienst en was in 1842 president minister en minister van buitenlandsche zaken in het ministerie *Hanseman*. In 1849 en 1850 was hij voorzitter der Tweede Kamer, welke betrekking hij ook in het Statenhuis te Erfurt bekleedde, en in 1850 en 1851 opperpresident der Rhijnprovincie.

Het nu afgetreden Ministerie *Manteuffel* was den 4 November 1850 aan het roer der zaken gekomen en is derhalve acht jaren aan het bewind gebleven.

— Uit Hamburg berigt men dat het leggen van den onderzeeschen telegraafkabel, die Engeland, door de Noordzee, in regtstreeksche gemeenschap met Duitschland stelt, gisteren gelukkig voltooid is. De doorloopen afstand is 300 mijlen, en de kabel eindigt aan de Hannoversche kust.

— Een reeds vroeger verspreid gerucht, volgens hetwelk de Aartshertog *Lodewijk* van Oostenrijk, gouverneur van Tyrol, zich in een klooster te Rome zal verwijderen, bevestigt zich. De Keizerlijke Familie oppert geene bedenkingen tegen dit besluit. Alvorens de Prins zich naar Rome

begeven heeft had zijne moeder, de aartshertogin *Sophia*, den 22 October [illegible] een onderhoud met hem.

— In de vorige maand is een oorlogsschip van de marine der Vereenigde Staten, de *Wabash*, van 44 stukken, door den Bosporus gevaren en in de haven van Konstantinopel gekomen, in strijd met de aloude en bij vele verdragen erkende wet van het Turksche rijk, welke aan alle buitenlandsche oorlogsschepen van zekere grootte verbiedt de Turksche zeeëngten door te varen. De bevelhebber van het schip meende dat hij zich niet behoefde te bekommeren om bepalingen die in de tusschen Europesche mogendheden bestaande verdragen voorkomen, en handelde naar de gewoonte zijner landgenooten om zich over de regelen en gebruiken der oude wereld heen te zetten. De Turksche overheden lieten den *Wabash* binnenkomen, daar dit oorlogsvaartuig aan onkundigen minder groot schijnt dan het werkelijk is; toen zij deszelfs ware sterkte vernamen, noodigden zij den bevelhebber uit om de reede van Konstantinopel te verlaten, en deze uitnoodiging werd door een persoonlijk aanzoek van den Sultan, welke het schip bezocht heeft, alsmede door een protest van de gezanten der groote mogendheden, ondersteund. Evenwel is de *Wabash* eerst vertrokken na verscheiden dagen voor Konstantinopel te hebben gelegen.

Engeland.

LONDEN, den 7den November.

De warme voorstanders der liberale begrippen in Engeland willen de zaak der parlements-hervorming niet aan het initiatief van het tory-kabinet overlaten. In eene talrijke vergadering van invloedhebbende mannen van de liberale partij, jl. Vrijdag te Londen gehouden, is den heer *Bright* opgedragen eene reformbill te ontwerpen en vervolgens bij het Lagerhuis in te dienen. De heer *Bright* heeft die taak op zich genomen. Het Lagerhuis zal alzoo althans tusschen twee hervormingsplannen moeten kiezen, een van het conservative kabinet en een van de warme liberalen.

— Den 4den dezer is de gewone jaarlijksche zitting der wetgevende kamers van Portugal door den Koning in persoon geopend. Zijne Majesteit ontveinsde daarbij zijn leedwezen over den afloop der zaak van den *Charles et Georges* niet; hij verklaarde dat de uitslag der dienaangaande met Frankrijk gevoerde onderhandelingen geenszins aan zijnen wensch en zijne verwachting beantwoordde.

— Bij het Engelsche gouvernement is een telegram uit Alexandrie ontvangen, den hoofdinhoud bevattende van de berigten welke aldaar door de landpost zijn aangebragt. Het zijn berigten uit Calcutta van 9 October en uit Hongkong van 28 September jl. Uit Britsch-Indie was geen nieuws van eenig belang mede te deelen; er waren sedert het einde van het regensaizoen nog geene krijgsbedrijven van bijzonder gewigt voorgevallen. Uit China werdt alleen gemeld dat te Canton de vrees voor nieuwe verstoringen van de rust en vrede geweken en het handelsverkeer hervat was. De Europeanen daar ter stede schijnen te zoo meer te rekenen op de naleving der nieuwe verdragsbepalingen van den kant der Chinesche overheden, dan volgens vroegere berigten het geval was.

Eindelijk nog wordt in het gemelde telegram gemeld dat de Fransche en Spaansche krijgsmagt in Cochin-China geland en de stad Turang aan de golf van dien naam bezet heeft; zij schijnt daarbij weinig of geenen wederstand te hebben ontmoet; daar zij volgens het telegram die krijgsbedrijven zonder eenig verlies volvoerd heeft.

— De Nederlandsche expeditie tegen Djambi is met den besten uitslag bekroond. Den 6 September zijn de expeditietroepen geland en viel Djambi in handen der Nederlanders. De inboorlingen hebben een aanmerkelijk verlies geleden; de Nederlanders telden vier dooden en vier-en-dertig gekwetsten.

Nederlanden.

BREDA, den 10den November.

In de zitting van de Tweede kamer der Staten-Generaal van gisteren is kennis gegeven dat zijn ingekomen:

1°. de geloofsbrieven van den heer *van Heiden Reinestein*, nieuw benoemd lid in het hoofdkiesdistrikt Assen, welke gezonden zijn naar eene commissie van onderzoek om daaromtrent in de eerstvolgende vergadering verslag doen;

2°. de navolgende wetsontwerpen: een tot regeling van het pensioenfonds van burgerlijke ambtenaren voor 1859; een tot daarstelling van bepalingen omtrent den doortogt en het vervoer van landverhuizers; drie tot afschaffing der slavernij in Suriname, Curaçao, Bonaire, Aruba, enz. een tot toekenning van tiendvrijdom ter bevordering van landverbetering.

— In de zitting der Provinciale Staten van ll. Donderdag is o. a. verslag uitgebragt op een adres van den gemeenteraad van Rosendaal en Nispen, om te worden erkend in het regt tot benoeming van een lid in het Heemraadschap van den Rosendaalschen en Steenbergschen Vliet; wordt besloten dit adres te voegen bij de stukken betrekkelijk het reglement van den Rosendaalschen en Steenbergschen Vliet, om in de aanstaande Zomervergadering te worden behandeld; voorts op de bedenkingen van den minister van binnenlandsche zaken op het nieuwe door den staat vastgesteld reglement voor het Heemraadschap op de Mark en Dintel en het adres van de gemeente Breda, om gehandhaafd te worden in het regt van voordragt voor den Heemraad. Wordt geconcludeerd tot wijziging van Art. 94 van dat reglement (Bij dit rapport was nog eene afzonderlijke memorie gevoegd). Ter visie gelegd.

— In de avondzitting van Vrijdag en de zitting van Zaturdag is met 34 tegen 10 stemmen aangenomen een reglement van politie op het gebruik der openbare wegen in de provincie Noord-Brabant.

Wijders was aan de orde het rapport der afdeeling op de door den minister van binnenlandsche zaken voorgestelde wijziging in het reglement voor het heemraadschap van Mark en Dintel en het adres van den gemeenteraad van Breda om gehandhaafd te worden in het regt van benoeming van een lid in genoemd Heemraadschap in het belang van de scheepvaart.

De heer *de Ram* stelt als motie van orde voor, de behandeling dezer zaak uit te stellen tot de aanstaande zomervergadering te verdagen en inmiddels het rapport met de daarbij behoorende stukken te doen drukken en ronddeelen.

De heer *Oomen* vreest dat deze verdaging tot geene goede uitkomsten zal leiden.

De heer *Mutsaers* was ook voornemens eene motie in denzelfden zin voor te dragen, doch met eene andere wijze van uitvoering. Hij zou voorstellen, renvooij aan de Ged. Staten, met herbenoeming der te dezer zake bestaan hebbende commissie, die zich met Ged. Staten in aanraking zal stellen om met de Hooge Regering te corresponderen over het al of niet doelmatige der benoeming van een lid van het Heemraadschap door den gemeenteraad van Breda voor de belangen der scheepvaart.

Na beraadslaging wordt het voorstel van den heer *Mutsaers* in omvraag gebragt en aangenomen met 24 stemmen tegen 10.

Tengevolge dezer stemming gaat de vergadering over tot de benoeming der bedoelde commissie, en werden tot leden daarvan gekozen de Heeren *Oomen*, *F. Borret*, *van der Poest Clement*, Mr. *Kerstens* en *de Ram*.

De heer *F. F. Borret* brengt een voorstel ter tafel strekkende tot uitnoodiging aan Ged. Staten om aan het Bestuur van het Waterschap voor de uitwatering van Grave naar den Amer een terrijn te stellen, binnen welken het te voldoen zal hebben aan den door Ged. Staten, krachtens besluit der Vergadering, opgedragen last, ten gevolge waarvan Ged. Staten de polderbesturen en andere belanghebbenden zullen hooren over de vraag of niet behoort te worden overgegaan tot de ontbinding van het Waterschap, met verzoek om van een een ander in de eerste voorjaarszitting verslag te doen.

De heer *Mutsaers* vraagt of het de bedoeling van den voorsteller is, het onderzoek van ontbinding ook te doen instellen indien het Bestuur van het waterschap eenvoudig de in zijne handen gestelde stukken terugzendt.

De heer *F. Borret* antwoordt bevestigend.

De Vergadering vereenigt zich met het voorstel.

De notulen dezer vergadering worden daarop gelezen en goedgekeurd.

De vergadering beslist, krachtens de provinciale wet, dat hare zitting binnen de veertien dagen zal gesloten worden.

De voorzitter zegt aan de Vergadering dank voor de naauwgezetheid waarmede zij de aan haar onderworpen zaken behandeld heeft, voor den ijver, waarmede zij de belangen der provincie heeft behartigd en de ondersteuning, hem in de leiding der werkzaamheden verleend. De Voorzitter verklaart daarop, namens den Koning, deze gewone najaarsvergadering gesloten. De Vergadering gaat uiteen.

— Z. M. de Koning en Z. K. H. de Prins van Oranje hebben ll. Zaturdag op het Koninklijk paleis in een bijzonder gehoor ontvangen den Voorzitter en de leden van de Synodale commissie der Ned. Herv. Kerk.

— Met genoegen kunnen wij mededeelen, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft bij besluit van den 3. October tot kommandeur van de Eikenkroon te benoemen den hoogleeraar *F. C. Donders* te Utrecht.

— De kommissie in zake de wet op het gebruik van het koloniaal batig slot van 1856 heeft haar verslag uitgebragt. Op het voorstel nopens dit gebruik, zijn geene aanmerkingen gemaakt, maar zoo veel te meer op den staat van zaken in Indië, en de daarmede in verband staande aangelegenheden: — als de onvoltalligheid van den Raad van Indië; — de spoorwegen op Java; — de stoompakketvaart; — de koffij-veilingen; — het overstorten van de daarvoor te ontvangen gelden, enz. Wijders is aangedrongen op eene regeling van de drukpers-aangelegenheden bij de wet; — de afschaffing der assurantiën; — het inkorten van het loon der makelaars. Men heeft verlangd te vernemen, wat er was geworden van de toegezegde opening van havens op Borneo, en op de westkust van Sumatra, en zijn inlichtingen gevraagd over de werking der nieuwe bepalingen op de munt. In het verslag komt voor, dat het eindcijfer van de Indische begrooting, 't welk 17 millioenen hooger is dan dat van 1858, verbazing, ja zelfs schrik heeft veroorzaakt.

— De ontwerpen van wet bij de Kamer aanhangig zijn: 1°. de hoofdstukken der staatsbegrooting voor 1859; 2°. tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1856; 3°. tot onteigening van percelen voor den aanleg van een weg van Fijnaard naar Roosendaal, (Noord-Brabant); 4°. bepalingen tot wering van besmetting op aankomende zeeschepen; 5°. ontruiming van het eiland Schokland; 6°. herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer; 7°. herziening van de kiezerstabel; 8°. wijziging der tarieven van sommige gemeenten; 9°. wijziging van het belastingsstelsel en van eenige bepalingen der gemeentewet, rakende de gemeente-belastingen; 10. herziening der wet op de gouden en zilveren werken; 11. bekrachtiging van provinciale belastingen; 12. begr. wegens den arbeid der gevangenen over 1859; 13. vaststelling van bepal. omtrent het gebruik der spoorwegen; 14. begr. der uitg. voor de lands drukkerij voor 1859; 15. bekrachtiging van eenige artikelen der verleende concessie tot aanleg van en exploitatie van den Noorderspoorweg; 16.

Inkoop en amortisatie van rentegevende nat. schuld, en regeling van het fonds voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, over 1858. 17. Goedkeuring van artikelen der overeenkomst met België tot wering van den nadruk. 18. Regeling der ontv. en uitg. van het pensioenfonds voor 1859. 19. Bepalingen omtrent den doortogt in het vervoer van landverhuizers. 20. Afschaffing der slavernij in West-Indie; en 21. [illegible] ter bevordering van landverbetering. Ook is nog aanhangig een voorstel van den heer Sloet tot afkoopbaarheid der tienden. En zijn ook nog te behandelen eenige gesloten overeenkomsten.

— De voordragt van het *achtste* hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1859, voor de kosten van 's Rijks zeemagt, heeft bij het onderzoek in de Afdeelingen aanleiding gegeven tot onderscheiden bedenkingen.

In de eerste plaats is opgemerkt, dat aan buitengewone uitgaven tot herstel van het materieel der marine, als 't ware, stilzwijgend dit kenmerk is ontnomen en men ze als gewone heeft doen voorkomen, — dat daardoor het vermoeden is bewaarheid, dat de begrooting voor de zeemagt niet ligtelijk weder tot een lager cijfer zoude afdalen.

Regt latende wedervaren aan de zorg, met welke de memorie van toelichting is opgemaakt, hebben vele leden gemeend, zich niet te kunnen onthouden van de aanmerking, dat het tafereel van de goede vruchten welke de in de laatste jaren besteedde zoo aanzienlijke sommen hebben opgeleverd, hun een weinig te sterk gekleurd is voorgekomen. Verder meende men, dat op het verslag nopens den voldoenden toestand van 's rijks zeemagt in O. Indie veel valt af te dingen. Ook wenschte men met zekerheid te vernemen, of de schepen van het oefenings-eskader de vergelijking met de vreemde schepen van gelijk charter zouden kunnen doorstaan.

Ofschoon het onbillijk zoude wezen de verbeteringen te ontkennen, welke het materieel in de laatste jaren heeft ondergaan, konden zeer vele leden hunne overtuiging niet ontveinzen, dat het herstel van dit materieel uit den toestand van verval, in welken het zich laatstelijk bevond, niet dan zeer langzaam voortgaat. Men heeft de vraag gedaan, welk eigenlijk het doel is van den minister? of liever, welk standpunt hij, voortgaande op den tegenwoordigen weg, zoo ten aanzien van het aantal, als van het karakter der schepen, wenscht te bereiken? Ook meent men, dat ten aanzien der zeilschepen, op welke het stoomvermogen van toepassing zoude kunnen worden geacht, als ook ten aanzien van de schepen voor de kustverdediging bestemd, nog veel onzekerheid heerscht.

De zaak der droogdokken te Willemsoord is in al de afdeelingen breedvoerig behandeld. Eenige leden stelden het steeds in twijfel, of men immer op dat punt dergelijke dokken zou kunnen stichten.

De versterking van het korps mariniers heeft de goedkeuring weggedragen, ook het verhoogde pensioen van de zee-officieren voor de dienst in de tropische gewesten, ofschoon men zich minder kon vereenigen met de door den minister voorgestelde wijze om daarin te voorzien.

— Door den Minister van Oorlog is aan het wapen der genie bevel gegeven om de legerplaats bij Millingen te doen inspecteren, om opgave te doen der kosten tot het in orde brengen van gemeld kamp tot het kamperen der troepen in het volgend jaar.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft uitspraak gedaan in de zaak van *S. Hartog* jr., leerlooijer, wonende te Waalwijk, eischer, tegen *L. van der Kolk* c. s., verweerders in cassatie tegen een arrest van het Provinciaal Geregtshof in Noordbrabant, waarbij aan den eischer zijne vordering tegen den verweerder, tot schadevergoeding wegens het onregtmatig terughouden van zijn eigendom (82 bewerkte huidjes) was ontzegd. De Raad heeft, overeenkomstig de conclusie van het Openbaar Ministerie den eisch verworpen en den eischer in de kosten veroordeeld.

— Bij beschikking van den [illegible] November 1858, is aan de heeren *Pieter Smit*, *Jan Smit*, *Leendert Smit*, te Nieuw-Lekkerland, en *Fop Smit* Jr. te Ridderkerk, voor zooveel het Nederlandsche grondgebied betreft, en tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene stoombootdienst tot vervoer van reizigers, goederen en vee, van Rotterdam naar Antwerpen en Mannheim en eenige tusschenplaatsen, en terug, welke vergunning zal worden uitgevoerd onder de firma *Fop Smit Jr. en Co.*

— De heer *J. A. van der Ven*, beeldhouwer te 's Hertogenbosch, heeft op vereerenden last van H. M. de Koningin, een nieuw kunststuk vervaardigd. Het bestaat in eene groep in wit marmer voorstellende de jonge [illegible], den [illegible] overleden, en *Willem Alexander*, den 25 Augustus 1851 geboren. Prins *Maurits* is hier voorgesteld in de gedaante van een engel in zwevende houding, als uit den hemel nedergedaald, een kind, prins *Alexander*, in zijne armen dragende. Zoowel door de zinrijke voorstelling als uitvoering heeft de kunstenaar door dit werk zijnen roem vermeerderd.

— Uit Zwartsluis schrijft men:

Men hoort dikwijls aanmerken en lang niet altijd door oppervlakkige beschouwers, dat stoombooten, spoorwegen en dergelijke versnelde communicatiemiddelen den minderen burgerman en de arbeidende klasse geen voordeel kunnen aanbrengen. Dat dit eene valsche redenering en geheel verkeerde veronderstelling is, behoeft voor de meer nadenkenden naauwelijks eene opmerking; vele daadzaken bewijzen het tegendeel, ook de volgende: het visschersbedrijf moet toch zekerlijk onder een der geringste beroepsbezigheden geteld worden, en dit trekt thans toch eene goede partij van deze en gene versnelde gemeenschap; de visschers dezer omstreken namelijk hebben eene nieuwe bron gevonden om hun gevangen visch te verkoopen; de visch, die 's nachts wordt gevangen, wordt door de visschers des morgens per stoomboot van hier naar Amsterdam gezonden en zoo vervolgens naar den Moerdijk, alwaar zich iemand van dezen kant heeft gevestigd, om deze visch van daar per spoortrein regtstreeks naar Parijs te zenden, somtijds honderden van ponden tegelijk, zoodat nu vele visschers volstrekt niet verlegen behoeven te zijn, om hun dikwijls met moeite gevangen visch tegen een goeden prijs aan den man te krijgen. De Parijzenaars schijnen vooral veel te houden van snoek; ten minste deze wordt er veel heengezonden.

— Men verneemt dat eene commissie uit de leden van den Raad te Eindhoven, benevens de heeren *B. Bijnen* en Mr. *M. van den Acker* zich naar 's Gravenhage hebben begeven, ten einde over den geprojecteerden spoorweg te spreken. Eene commissie uit de Kamer van koophandel en eene uit de inwoners van Eindhoven en omstreken zullen zich tot hetzelfde einde derwaarts begeven.

— Ll. Vrijdag is voor het eerst eene trein van den Nederlandschen Rijnspoorweg tot aan het in aanbouw zijnde hulpstation te Rotterdam doorgereden, en derhalve de nieuw gebouwde ijzeren draaibrug over het Boerengat gepasseerd. Tot tweemalen heeft dit met het beste gevolg plaats gehad.

Met genoegen verneemt men voorts, dat de Rijnspoorweg nog in den loop van deze maand tot Coblenz voor het publiek zal kunnen worden geopend.

— Het detachement kavallerie, dat zich naar Breda zal begeven, ten einde de heeren officieren der infanterie aldaar in de rijkunst te oefenen, zal verstrekt worden door het 4de regement dragonders te 's Hage in garnizoen. Het zal sterk zijn 24 onderofficieren en manschappen en gecommandeerd worden door den 1sten luitenant *A. N. Kohn*.

— Men verneemt, dat reeds velen ten kantore van den heer *Landry* te 's Hage hebben ingeschreven voor de geldleening ten behoeve der doorgraving van de landengte van Suez.

Onder de vele ontdekkingen, die er in den laatsten tijd op het gebied der wetenschap plaats hadden, behoort de *Photographie* zeker wel tot de meest bekende en meest uitgeoefend wordende; althans op de Najaarsmarkt alhier treffen wij vier tenten aan, waarin men, door middel dier kunst, in de gelegenheid wordt gesteld, tot zeer geringe prijzen, welgelijkende portretten te bekomen. — Ofschoon men nu de *Photographie* kwalijk onder de kermisvermaken zal kunnen rangschikken, gelooven we toch van vooruitgang te mogen spreken, indien men ziet, dat de laffe en toch nog altijd bijgeloof aankweekende zoogenaamde »spiegels des geheims« en andere waarzeggerijen [illegible], worden vervangen door inrigtingen waardoor ook de minder gegoede in het genot van den vooruitgang der wetenschap wordt gesteld. — Dewijl wij de Najaarsmarkt hebben genoemd, willen we ook met een enkel woord gewagen van het overige, dat zich bij die gelegenheid in onze stad bevindt. In de eerste plaats verdienen de aandacht het Nationaal Vlaamsch Tooneelgezelschap, onder directie van den Heer *Ed. Haegelsteen*, en het Tooneelgezelschap van de Heeren *Sloete* en [illegible]. Beide dezer gezelschappen vonden in de nu reeds gegeven voorstellingen [illegible] bijval, en voldeden ruimschoots aan de daarvan opgevatte verwachting. Hieromtrent bestond dan ook wel geen twijfel. Het Nationaal Vlaamsch Tooneelgezelschap toch heeft een reeds te gevestigden naam, dan dat daarvan anders kon worden verwacht, en de goedkeuring die het Gezelschap des Heeren *Sloete* verleden jaar alhier mogt ondervinden, deed voorzien dat [illegible] nu niet weigevallen zouden worden bijgewoond. — Voorts kan als bezienswaardig worden genoemd de *Tableaux vivants* van den Heer *de Gelder* en het *Théâtre métamorphose* van den Heer *Broekman*; terwijl de welbekende familie *Heliophoben*, en de zoogenaamde *Witte Dame*, vooral voor de onderzoekers der natuur, niet van belang moeten ontbloot zijn.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u.; 2 u. 45 m.

» van Breda 6 u. 50 m.; 12 u. 35 m.; 5 u. 20 m.

van Antwerpen naar Rotterdam en Breda 7 u. 45 m.; 12 u. 20 m.; alleen naar Breda en Moerdijk 5 u. 25 m.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 8 November.

TARWE, in een doen; 133 ℔ with. Pools. *f* 330; 132 ℔ dito *f* 318 à *f* 320; 131 ℔ h. dito *f* 300.

ROGGE onveranderd; 124, 128 ℔ Galatz *f* 178 à *f* 186; 122 ℔ ger. dito *f* 164; 124, 125 ℔ Pruiss. *f* 182 à *f* 187; 116, 118 ℔ Arch. *f* 170 à *f* 174; 116 à 118 ℔ Petersb. *f* 170 à *f* 174; 127 ℔ Deensche *f* 182.

GERST prijshoudend; 116 ℔ Deensche *f* 180; 105 ℔ [illegible] *f* 152.

HAVER prijshoudend; 100, 101, 102 ℔ fijne en [illegible] *f* 4.90 à *f* 5; 100 kilo Koningsb. *f* 9½.

BOEKWEIT iets lager; 117, 119, 120 ℔ [illegible] *f* 175, *f* 181, *f* 183.

KOOLZAAD, najaar ½ P. vl., voorjaar 1 P. vl. lager; op 9 v. Olie te leveren in Nov. 74¼ P. vl., in April 77 P. vl.

LIJNZAAD prijshoudend; 112, 113 ℔ Odessa *f* 335; 110 ℔ Taganrok *f* [illegible].

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 49¾, vlieg. *f* 42; 1 Dec. *f* 41¾ à ½; 1 Mei *f* 42½.

LIJNOLIE op 6/w. *f* 31¼, vlieg. *f* 30; 1 Dec. *f* 29¾ à ¼; 1 Maart *f* 30 à ¼, *f* 30; 1 April *f* 30¼ à ½, ¼; 1 Mei *f* [illegible] à ¾, ½.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* 37½, vlieg. *f* [illegible].

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 80 à *f* 85.

LIJNKOEKEN, per 104, *f* 12¾ à *f* 13½.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 9. November 1858.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe.	van ƒ 7,00	tot ƒ 8,80.
Het dito dito Oude witte Tarwe	» 7,80	» » 9,40.
Het dito dito Rogge Nieuwe.	» 5,60	» » 6,30.
Het dito dito Rogge Oude.	» 5,60	» » 6,30.
Het dito dito Boekweit Oude	» 6,50	» » 6,60.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» 6,45	» » 6,45.
Een dito pond Boter.	» 1,02	» » 1,04.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» 1,40	» » 1,70.
Het 1000 Eiken Telhout.		» 4,50.
Het 1000 Door Hout.		» 2,75.
De kar Spaanders.		4,40.
De » Stuiken.		4,50.
De 100 Mutsaard.	van ƒ 3,50	tot » 4,00.

237° STAATS-LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

Trekking N°. 5407, ƒ 5000; N°. 9626, ƒ 2000; N°. 11097, ƒ 1500; N°. 5824, ƒ 1000.

2° N°s. 14874, 715 ieder ƒ 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *November*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{13}{16}$, $\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$; 3 pCt. $75\frac{9}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{5}{8}$; 4 pCt. $98\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; Handelm. $142\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$; Rusland 5 pCt. 1828—29 $103\frac{3}{4}$; 4 pCt. 1840, $86\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Id. bij Stieglitz $86\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; 5 pCt. 1854 $97\frac{1}{4}$, $\frac{5}{8}$; 5 pCt. 1855 $104\frac{7}{8}$; Spanje $1\frac{1}{2}$ pCt. 30, $\frac{1}{16}$, 30; 3 pCt. Binnenl. 44, $\frac{1}{16}$, 44; Portugezen 3 pCt. te Londen 46; Oostenr. Metall. $77\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$; Zilver Nat. 5 pCt. $77\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; Zilver 1849—54 $87\frac{1}{4}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{1}{2}$, $\frac{1}{16}$.

Advertentiën.

*** Op den 8sten November 1858 overleed te *Ginneken*, in den ouderdom van 69 jaren, de HoogEdelGestrenge Heer WILHELM GEORG DANIEL GOETZ, in leven Gepensioneerd Luitenant-Kolonel en Militie-Commissaris, Ridder van de Militaire Willems Orde 4de Klasse en van het Legioen van Eer.

Eenige en algemeene Kennisgeving.

*** Bij de Boekhandelaren DOORMAN & COMP. alhier wordt gevraagd

EEN VLUGGE LOOPJONGEN,

tevens geschikt voor den Winkel.

THÉATRE MÉTHAMORPHOSE

PITTORESQUE MÉCANIQUE

IN VEREENIGING MET EEN

Fransch Cyclorama,

staande met hunne Tent midden op de Groote Markt.

LEES HIER!

Eene jonge Fransche DAME, oud 22 jaren, hebbende buitengewoon LANG en SNEEUWWIT HAAR en BLOEDROODE OOGEN met VIERKANTE APPELS.

Zij is vereerd geworden met een bezoek van de KONINKLIJKE FAMILIE in Nederland, en zal zich alhier voorstellen op de KERMIS.

Zij staat met hare Tent tegenover de *Beurs van Breda.*

*** De Ondergeteekende heeft de eer zijne Begunstigers te berigten, dat hij, bij gelegenheid der Najaarsmarkt, weder alhier is gearriveerd met een versch assortiment, opregte BOSSCHE, en DEVENTER KRUIDKOEK, alsmede met ROTTERDAMSCHE SUKADE-, PEPER- en KANDIJKOEK, beste ZEEUWSCHE CHOCOLADE, SAUCISSES DE BOULOGNE van de eerste qualiteit, enz.; ook zijn bij hem, even als vroeger, ook nu weder elken morgen warm en versch zijn te bekomen: BERLIJNSCHE SUKADE-BOLLEN en GEBAKKEN.

Zijne Kraam staat op den hoek, schuin tegenover het Koffijhuis van de Erven BEEKMANS. Ter voorkoming van vergissing gelieve men te letten op het naambordje van den Depôthouder van Deventer Koek.

Onder belofte eener prompte en zindelijke bediening zich minzaam aanbevelende, heeft hij de eer te zijn,

UEds. Dw. Dienaar,

J. WOLVERKOOTER,

van *Bergen-op-Zoom.*

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene STEDE of HOVENIERDERIJ, bestaande uit HUIZINGE, STALLINGE, SCHUUR, MOESTUIN en BOUWLAND, staande en gelegen onder de Gemeente *Teteringen*, aan den *Teteringschen Dijk*, te zamen groot 2 bunders, 54 roeden, 10 ellen, benevens Drie Perceelen HEIDE gelegen te *Dorst* onder *Oosterhout*, te zamen ter grootte van 1 bunder, 35 roeden, 40 ellen.

In gebruik te aanvaarden met 15 Maart 1860.

Te bevragen bij den Heer ANT. LOONEN in de Vischmarktstraat en ten Kantore van den Notaris M. DE ROY, in de Katerstraat te *Breda*. (Brieven *franco*).

COCOSZEEP.

Deze ZEEP schuimt sterk, reinigt ongemeen, en neemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 ct.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het VERKOOPHUIS heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte gelijken in kleur en aanvoelen veel op groene zeep.

Wij verzoeken de Depôthouders hunne kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Dr. Hartung's Kruidenpomade

versterkt den groei van het Haar en werkt zoo voordeelig, dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het Haar krachtig, glanzend en golvend. Het glazen Potje kost 75 Cents.

De Kina-Olie van Dr. Hartung

werkt zeer weldadig op het Haar en is vooral bij Kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den Baard geeft zij eene zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap, de Haren een schoonen glans te geven. De Flacon kost 75 Cents.

THE LADIES TOOTHPOWDER

hergeeft de Tanden het email der jeugd, sterkt het Tandvleesch, bevestigt de Tanden, vrijwaart ze voor bederf, belet het afsterven der reeds aangestoken Tanden en houdt den adem rein en frisch.

Amsterdam, Verkoophuis.	Leur, L. van den Berg.
Breda, Wed. Wiercx Folla.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
» J. C. Rambelmans v. Dashorst.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
Bergen-op-Zoom, D. Porreels.	Steenbergen, W. v. d. Kar.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Tilburg, C. H. Domhoff.
» C. H. Veraart.	» A. van Wamel.
Eindhoven, A. Beguin.	Tholen, T. J. Maas.
Helmond, A. H. Martin.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.	

En in de andere Steden in de bekende Depôts.

*** Bij de Uitgevers dezer is te bekomen:

Bredasche Almanak

VOOR HET JAAR

1859.

Voorzien van een Naamregister van Administratieve, Financiële en Justitiële Ambtenaren en Maatschappijen, Leden der Collegiën en Gilden in de Stad en het Arrondissement *Breda*; alsmede eene naauwkeurige opgaaf van het dagelijksch vertrek der Posten, aanwijzingen en inlichtingen voor het verzenden van Brieven en Drukwerken per Landmail, Postlijst van het Postkantoor te *Breda*, Schaal van opklimming voor de binnenlandsche Brieven, Wet houdende bepaling op het aanteekenen van Brieven, enz. Voorts eene opgave der Kermissen, Jaar-, Paarden- en Beestenmarkten, den Op- en Ondergang van Zon en Maan, de Eclipsen enz. Het varen der Beurtschepen en Marktschuiten, het rijden der Diligences, de aankomst en het vertrek der Vrachtkarren, Boden, enz. enz.

Prijs 20 Cents.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.